

A la recerca d'una estratègia

Joan Ridaó i Joan Puigcercós, secretari general d'Esquerra i president, respectivament, al consell nacional del 18 de desembre, en què el segon renuncià a presentar candidatura a la tardor.

La divisió interna és una de les raons que més negativament han afectat els resultats d'Esquerra Republicana de Catalunya a les últimes eleccions. Coincideixen en aquesta valoració tres dels principals intel·lectuals de l'òrbita d'Esquerra: l'escriptor Alfred Bosch, el poeta Sebastià Alzamora i el filòsof Josep Maria Terricabras.

“La divisió i la pugna interna entre els dirigents i els diversos corrents del partit –diu Alzamora– ha arribat a tenir una dimensió tan innegable que ha causat un gran desànim en bona part dels

Joan Puigcercós continuarà presidint Esquerra fins al congrés que el partit farà a la tardor. Tres intel·lectuals en defineixen els errors i aconsellen de reorientar-ne l'estratègia.

seus electors, molts dels quals s'han quedat a casa o han votat unes altres opcions.” Cal recordar que les dues noves ofertes independentistes d'aquests darrers comicis, Reagrupament i Solidaritat per la Independència (SI) eren liderades per Joan Carretero (cap de llista de Reagrupament per Girona) i Uriel Bertran (número 2 de SI per Barcelona), dos dels caps visibles dels corrents crítics d'Esquerra a l'últim congrés del partit, el juny del 2008.

Precisament, la confecció d'una llista única és la feina que s'ha imposat Joan Puigcercós al darrer consell nacional d'Esquerra, on va anunciar que no es tornaria a presentar a la presidència del partit, però demanava de continuar fins a la data del congrés –previst per a l'octubre– a la presidència d'Esquerra per tal de conciliar corrents i famílies. D'aquí a l'octubre Esquerra també haurà de definir la seva estratègia: apostar per l'eix d'esquerres, pel nacional o mirar de reagrupar l'independentisme.

Quina estratègia? Alfred Bosch creu que el problema d'ERC ha estat allò que no ha fet: “No s'ha vist l'estratègia independentista. Els votants d'Esquerra demanaven d'avançar en el camí de la independència i això no s'ha notat.” Segons Bosch, “la reclamació d'un referèndum per a qui vulgui pactar amb ells l'han feta després de dos governs tripartits. Per què no es va fi-

El segon tripartit, constituït el 2006, ha estat castigat pels votants d'Esquerra a les últimes eleccions al Parlament, segons Terricabras.

Josep-Lluís Carod-Rovira al 25è Congrés d'Esquerra, on va perdre la presidència.

“... i això, aquesta condició?”. És això, segons Bosch, que ha convertit “els enfrontaments interns en problemes greus”. A conseqüència de tot plegat, “han sortit partits nous i s’ha produït una dispersió del vot independentista.” Creu fonamental que “ERC sigui un partit independentista creïble: si la gent creu que Esquerra avançarà cap a la independència, es recuperarà terreny perdut”.

Per a Josep Maria Terricabras, el càstig a Esquerra s’ha produït “per l’opció del segon tripartit, per la política que ha seguit durant quatre anys i per les divisions internes”, però destaca que “l’estratègia més equivocada ha estat el plantejament electoral: Esquerra hauria pogut redreçar una mica els resultats si hagués liderat els grups independentistes a Catalunya, com va tenir l’oportunitat de fer quan Moisès Broggi, Joan Blanch i Heribert Barrera van demanar una candidatura única de l’independentisme en un manifest que jo també vaig signar”. Segons Terricabras, “Esquerra havia d’agafar com a bandera pròpia

Terricabras: “ERC ha de donar suport a CiU en els gestos que menin cap a més sobirania”

aquella possibilitat i molts els haurien perdonat els pecats: la patacada no hauria estat ni la meitat”. El filòsof opina que “l’acció de govern s’ha menjat Esquerra” en el moment que sortien més grups independentistes. “ERC és també independentista, però els mèrits històrics no eren suficients.”

Sobre l’estratègia que ha de seguir ERC, Josep Maria Terricabras opina que és fonamental de “recompondre la unitat de l’independentisme”. No comparteix l’opinió que calen partits independentistes de dretes i d’esquerres, perquè Catalunya és una nació sense estat: “Aquí primer s’ha de fer una unió, una força important que aglutini tots els que hi ha a favor de la independència, i després, quan toqui, ja es dividiran.”

Quant a les relacions entre Esquerra i CiU, Terricabras és explícit: “Sobretot ha d’empènyer i donar suport a CiU en aquells gestos que menin cap a més sobirania per a Catalunya. No es podria entendre al Parlament que els independentistes no afavorissin qual-sevol moviment cap a la sobirania. I si CiU no hi arrossega, Esquerra l’ha d’empènyer.”

Sebastià Alzamora creu que la pèrdua de més de la meitat dels diputats al Parlament es deu a tres raons principals: l’esmentada “divisió interna, la reacció lenta del tripartit davant un problema molt més greu que no sembla (la sentència del TC sobre l’Estatut) i l’aposta per mantenir un govern que havia esgotat el seu crèdit davant l’opinió pública”.

Alzamora opina que la defensa de la reunificació de l’independentisme, amb propostes com la candidatura única a Barcelona que ha fet Jordi Portabella, s’ha de combinar amb “la interlocució per a reforçar l’eix nacional amb CiU, que és la veritable assignatura pendent d’Esquerra”. Són, segons Alzamora, “dues possibilitats no necessàriament excloents: s’ha de veure què dóna la interlocució amb uns i altres”.

Una altra cosa és qui ha de ser el candidat a les eleccions catalanes d’ací a quatre anys. Per a Terricabras, “d’aquí al 2014 hi ha una eternitat: si algú pensa ja en aquella data li passarà com a Tales de Milet, que anava mirant les estrelles i va caure en un clot”.

Alex Milian

Esquerra pot esperar al congrés de la tardor per a refer la seva estratègia?

—Al consell nacional vam decidir tres coses: assumir els resultats internament i externa i assumir les responsabilitats en la mesura que el president del partit ja ha anunciat que no es presentarà a la reelecció al pròxim congrés. En segon lloc vam assumir la importància absoluta que tenen les eleccions municipals per a l’esdevenidor del partit. I en tercer lloc vam fixar un full de ruta que culmina en el congrés ordinari, en què parlarem de tot: de persones, d’estratègia, de canvis organitzatius, etcètera.

—Parlem de l’estratègia.

—Ja us avanço que no es tracta de refundar res, sinó de tenir una agenda per a evolucionar i rectificar errors. No crec en absolut que s’hagi impugnat la nostra base ideològica o estratègica. La gent no ens ha deixat de votar per allò que som, sinó per allò que hem fet o per allò que no hem fet. Aquest és el problema. Això no implica necessàriament canvis estratègics profunds. S’han de canviar moltes coses, també persones, però no deixarem de ser un independentisme de rostre social, gradualista i radicalment democràtic perquè aquesta és la nostra marca: és allò que ens fa ser competitiu.

—Parlem, doncs, de què heu fet i cal canviar.

—No hi ha un sol factor decisiu en un resultat dolent. Hi ha un tema recurrent, que no sé quant pondera en el resultat final, que és la divisió interna. És evident que, malgrat els esforços d’integració, després de l’últim congrés, hi ha hagut dues escissions, una de més explícita i una de més silenciosa de gent que s’ha quedat a casa. La nostra imatge de cohesió continua tocada per la llarga i poderosa ombra de problemes que vam viure en el passat. El fet és que no hi ha marge per a la confrontació al congrés.

Algunes altres factors tenen a veure amb l’aposta estratègica que vam fer el 2006 en un govern no compartit per tothom, mancat de relat; un govern que potser es va tancar massa ràpidament i no es va explicar; l’efecte Montilla; el rebuig una mica reduccionista de pacte amb el PSC; el fet que l’agenda política hagi estat monopolitzada per l’autogovern —que ens ha carregat de raons per al futur però ha fracassat, i la prova és que hi ha desànim—; i, d’una altra banda,